

1

Q. P. Code 5-5853,

2

मेमुना उत्तरपत्रिका

प्रश्न ① ललितगद्य आणि व्यक्तिचित्रण या लेखन प्रकाराविषयी थोडक्यात प्रस्तावना.

लेखिका शांता शेळके यांचा परिचय

मोठे सरांचे व्यक्तित्व, रसाळ व प्रभावी वक्तृत्व, विनोदी वृत्ती स्त्रीवादी विचारसरणी, संवेदनशील साहित्यनिर्मिती, पुस्तका

बाहेरील सान्दानाचा प्रयत्न, जोग सरांचा परिचय,

विद्यार्थी प्रिय प्राध्यापक, निहितसुक वृत्ती, प्रसिद्धी विमोक्षता

निश्चलता इ. सप्ररोज.

किंवा

ललितगद्य आणि व्यक्तिचित्रण लेखन प्रकाराविषयी थोडक्यात प्रस्तावना

'वज्रिलक्षारीमाणसे' पुस्तक परिचय व लेखिका परिचय
भाचार्य अत्रे यांचे वाचनप्रेम, शब्दज्ञान, संदर्भसंपन्नता

बहुविध विषय ज्ञान, संवेदनशीलता, समजुतदारपणा इ.

सप्ररोज

प्रश्न ② व्यक्तिचित्रण लेखन प्रकाराविषयी प्रस्तावना

पुस्तक व लेखिका परिचय आशा भोसले यांची

कल्पवृत्ती, स्वच्छवक्त्रेपणा, कर्तव्यतत्परता, वाग्चातुर्य

संवेदनशील वर्तन, इ. लताबाईची सुक्ष्म अवलोकन—

2

क्षमता, ध्वनिमुद्रणाखातीची मेहनत, साधेपणा, सोशिकता, ~~सहस्र~~ सहकाऱ्यांविषयीची सहस्यता इ. सभारोप

किंवा

सामितगद्य व व्यक्तिचित्रण लेखन प्रकारांचे स्वरूप-प्रस्तावना
मात्रा वरेरुडर यांचे विविधांगी विपूल लेखन, त्यांचे
वास्तवतित्तेचे भान, सामाजिक वांछित्व, त्यांचे
बहुरंगी व्यक्तिमत्त्व इ.

नसंत पवार यांचा सकारात्मक दृष्टिकोन, अभावद्वेषाची
भ्रातृभावता, त्यांच्यातील उत्साह, जमानिकपणा, साधेपणा,
सच्चेपणा इ. सभारोप

प्रश्न 3

3 दुर्गाबाईंचे विस्फुट व्यक्तिमत्त्व, दादरमधील लेखिका-
संमेलन, रुईया महाविद्यालयातील आख्यान दिवसीतील
मेळावा, शासकीय संस्थांशी मतभेद इ.

4 हृदयनाथ मंगेशकर यांचे वाचनप्रेम, त्यांचे भावज्ञते
कवी, लेखक, शांतबाईंशी साहित्यासंदर्भात होणारी चर्चा इ.

5 केरावशव कोठावेळ यांचा परिचय, प्रिसनर मॉडेल जेण
आदेवरीचे भाषांतर, कामकरव्याप्त दिलेल्या स्वातंत्र्य, विखासूक्त
इ.

प्रश्न ३ (३) वैशिष्ट्यपूर्ण शब्दशैली, वैविध्यपूर्ण लेखन,
सामाजिकता, वास्तवता, स्वस्पष्टता, इ. (३)

प्रश्न ४ (३)

- १) वाकरी पंथ हा महाराष्ट्रातील एक अत्यंत लोकप्रिय पंथ आहे.
- २) महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक इतिहासात यादवकाळाचा महत्त्वपूर्ण स्थान आहे.
- ३) हे असे बोलणे त्याने ऐकून घेतले नसते.
- ४) अकस्मात तिथे पूर्ववत स्थिती निर्माण झाली.
- ५) त्याचे मूळ गाव कोणते ?
- ६) मोठरी भागस्थानवर हळूहळू त्याने जमीन-जुमला घेतला.
- ७) मी रोज महाविद्यालयात जातो.
- ८) मानसिक अथवा शारीर अपापेक्षा अवघड आहेत.

प्रश्न ४ आ.

- १) मी म्हणालो, "सरिता नीट अभ्यास कर."
- २) शानेश्वर, नामदेव, एकनाथ, तुकाराम, रामदास इत्यादी अनेक संत महाराष्ट्रात होऊन गेले.
- ३) फुले नाजूक, सुकुमार, सुंदर, हसरी असतात.
- ४) अभ्यासाचा उशिरा सुरुवात झाली; पण ती पास झाली.
- ५) "अहाहा! तू ती सुंदर दृश्य हे।"
- ६) "तू येशील!" मी त्याला विचारले.

प्रश्न (४) या (५)

(५)

(७) मीना म्हणाली, "मी नक्की पास होईन."

(८) शाबास ! प्रथम पारितोषिक मिळविलेस .

~~प्रश्न (५)~~

प्रश्न ५ (अ) किंवा (आ)

योग्य शीर्षक वातमीची दिनांक, स्थळ इ. तपशील, पत्रिका
परिच्छेदात नेमक्या शब्दांत वस्तुनिष्ठ पद्धतीने धरून घ्या
महत्त्वाच्या घडामोडींचे वर्णन, दुसऱ्या परिच्छेदात घटनेचे मोजक्या
शब्दांत वर्णन, योग्य समास

प्रश्न ६ (अ) किंवा (आ)

योग्य शीर्षक, प्रथम परिच्छेदात समारंभाशी निगडित दिनांक
स्थळ, वेळ, प्रमुख वाहुणे, अन्य उपस्थित महत्त्वाच्या व्यक्ती
ओल्यांची संख्या, कार्यक्रमातील महत्त्वाच्या बाबी, इ. वर्णन,
कार्यक्रमातून कासा ज्ञाना याची योजनेत माहिती.

प्रश्न ७ (अ) किंवा (आ)

भर्जा करणाऱ्याचे नाव, पत्ता, दिनांक, सेपट, भर्जाचा
विक्रय संदर्भ, संख्येचे नाव, पत्ता तपशील भर्जाचा मसुदा
शैक्षणिक वास्तवता, भर्जादाराची सही, भर्जासोबत जोगलेल्या
आगदपत्रांचे उल्लेख इ.

प्रश्न 2) आषांतर

अ) आपले राष्ट्र आता एउ स्वतंत्र आणि महान राष्ट्र आहे. अब्राहम लिंकनच्या घोषित सांगावयाचे तर आपल्या देशात आता " लोकांचे, लोकांनी आणि लोकांसाठी चालविलेले शासन" अर्थरत आहे. आपण आता आपल्या स्वतःचेच स्वामी आहोत आणि आपले प्रतिनिध आता आपल्याच हाती आहे. आपण आता लोकसभेमध्ये आपले प्रतिनिधी निवडून पाठवितो. यशा प्रकारे आपणच निवडून दिलेल्या प्रतिनिधीमार्फत आपल्या संपूर्ण देशाचे शासन चालवितो

टिप्पणी

अ) शैक्षणिकदृष्ट्या मागास देशात लोकशिक्षणासाठी चित्रपटाचा उपयोग होऊ शकतो आणि तसा तो व्यापारी हवा. पण ही साक्षी नाट्याची एउ बाजू. चित्रपटाचे दुरुपयोग त्याच्या उपयोगा-वेक्षा आहे न्ही नसते. कल्पनात्मक चित्रपटांमुळे आपल्याला कल्पना जीवनाचा विसर पडतो, हे खरे आहे. पण त्यामुळे आपण विवास्वत्तेही पाहू लागतो. आपली वृत्ती स्वप्नातून बनते. तरुण मुले आणि मुली यांच्यावर यशा चित्रपटांचा अधिक दुष्परिणाम होतो. विशेषतः जोपर्यंत ते वास्तवजग न चित्रपट जगत यांच्यातील फरक जाणू शकत नाहीत.